

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FRÅN STOCKHOLMS SKÄRGÅRD: "I RÄNNAN". — H. 8. D:s STOCKHOLMSFOTO.

12TE ÄRG.

DEN 26 MARS 1911.

N:O 26.

Foto Flodin, Stockholm.

Kliché Bengt Sjöström.

Fridtjof Seraf

*Du drömmare, hvars fjärrblick ännu glöder
af ungdomsidealens eld och glans,
Du arbetsman, som ej på drömmar öder
ett lif, där endast strid ger segerns krans,
Du folkets son, som dina dagar viger
åt folkets barn — en krans från vänner tag;
Du ödmjukt stolta, från ditt land det stiger
ett tusenstämmigt tack till dig i dag!*

Med denna i bunden form hållna tillägna, hvilken inleder minnesskriften till Fridtjuv Bergs sextioårsjubileum, har Ernst Beckman lyckligt uttryckt de sidor hos *Sveriges främste folkskollärare*, som hos denne äro de mest framträdande och som utgjort den djupaste anledningen till, att den hyllning, som kom honom till del på bemärkelsedagen, vardt så allmän och så varm.

Johan Fridtjuv Berg är född i Ödeshögs församling i Östergötland den 20 mars 1851, men sina barna- och ynglingaar tillbragte han dock till största delen icke här, utan i Finspong, dit fadern, den bekante pedagogen af Torsten Rudenschölds skola, sedermera slöjdinspektören i Stockholm, Anders Berg, 1858 af brukspatron Carl Ekman kallats som skolföreståndare med rätt att efter eget skön ordna undervisningssystemet. I denna man må väl säga mönsterskola fick den unge Fridtjuv sin första undervisning och här gjorde han sina första rön som lärare. Ursprungligen var väl han som sin äldre bror Axel bestämd för den lärda vägen, och han besökte äfven 1866—68 ett enskildt läroverk i Norrköping ("lyceum"), där han förvärfvade vackra betyg. Men det andra året angreps han af en svår sjukdom, reumatisk feber med åtiöjljande hjärtåkomma, som tvang honom till afbrott. Följande år 1868—69 vistades han i Stockholm för att behandlas med sjukgymnastik vid Gymnastiska centralinstitutet. Samtidigt genomgick han en kurs i teckning på Konstakademien och studerade å bibliotek och museer. Af sin äldre bror, som vid denna tid gick i Nya elementarskolans gymnasialafdelning, infördes han i dennes kamratkrets, till hvilken bl. a. hörde Uppsala universitets nuvarande rektor, prof. Henrik Schück, som i minnesskriften vackert skildrat detta ungdomsminne. Under de fria själistudier, till hvilka Berg sålunda fick tillfälle, växte han emellertid från tanken på studentexamen och försökte sig i stället 1869—72 som biträdande lärare vid Finspongs folkskola. Det är väl egentligen under denna tid han undfår de stora idéer, som bli bärande för hans manngärning, enkannerligen rättstafningsreformen och bottenkoletanken. Den förra leder sina anor tillbaka till Artur Hazelius och Nordiska rättstafningsmötet i Stockholm 1869. Den senare åter innebar endast en följdriktig utveckling af det äkta nationella undervisningssystem, som är förknippadt med Torsten Rudenschölds namn. I både dessa och andra hänseenden fördjupades hans åskådning, då under läsåret 1873—74 tillfälle bereddes honom att besöka danska och norska folkhögskolor, framför allt Askov, där Ludvig Schröder just då satt in hela sin personlighets sjudande kraft.

Är det här Fridtjuv Berg definitivt bestämt sig att bli lärare för folkets barn? Säkert är i hvarje fall, att vi nästa läsår finna honom i Göteborgs folkskolelärareseminarium, hvarifrån han redan efter två terminer erhöi afgångsbetyg med högsta vitsord i alla ämnen, ett under rektor S. A. Lefflers rektorstid enastående fall. Därefter återvände han till Finspong som extra lärare, efterträdde 1878 sin fader som skolföreståndare darsammastades, men sökte 1881 transport till Stockholm, där han samma år vann ordinarie anställning vid Storkyrkoförsamlingens folkskola, en anställning, som han sedan framgent innehåft och innehar.

Flyttningen till Stockholm blei i flera hänseenden för Fridtjuv Berg betydelsefull. Dels kom han här i tillfälle att under umgänge med andra pedagogiskt intresserade från olika skolarter, af särskildt nämna dåvarande lektorn Sigfrid Almqvist, dr N. G. W. Lagerstedt och skolföreståndarinnan Anna Sandström ("Uffe"), fördjupa sin pedagogiska och skolpolitiska uppiättning: han är nu med om att grunda Pedagogiska Sällskapet. Dels kom han att intaga en ledande ställning i folkskollärarekårens föreningsväsen — redan 1885 vardt han medlem och två år senare sekreterare i centralstyrelsen för Sveriges Allmänna Folkskollärareförening — hvarjämte han genom bidrag till Svensk Läraretidning, genom läro- och läseböcker samt pedagogiskt skriftställarskap bland sina ståndbröder snart förvärfvade sig en erkänd första rangs ställning. Dels slutligen bereddes honom tillfälle att deltaga i det politiska lifvet.

Redan 1887 hade han valts till en af huvudstadens representanter i Andra kammaren; då förklarades emellertid som bekant minoritetens 22 kandidater i stället lagligen valda. Men tre år senare upprepades valet. I kammaren kommo Fridtjuv Bergs ovanliga insikter och arbetsförmåga snart till sin rätt i trots af hans efter den tidens förhållanden långt åt vänster framskjutna ställning i politiskt hänseende. Redan 1894 vardt han ordförande i det kammarens tillfälliga utskott, till hvilket undervisnings- och skolmotioner plägade hänvisas, och kvarstod på denna plats ända tills han genom sitt inträde i regeringen upphörde att vara valbar. Af regeringen togs han i anspråk för den s. k. tvångsuppfostringskommittén (1896—99) och var för öfrigt outtröttligt verksam för de skolreformer, som lågo honom om hjärtat. I partihänseende hade han tagit liflig del i stiftandet af folkpartiet 1895, men övergick fem år senare till det då nybildade liberala samlingspartiet, till hvars ledande män han sedan framgent räknats.

Det var därför ingen öfverraskning, att då en vänsterministär på hösten 1905 kom till stånd, Berg kallades att taga säte i denna. En af hans första åtgärder som ecklesiastikminister var att skaffa folkskollärarekåren yttranderätt i vederbörande skolstyrelser. Om realskolan gjorde han sig förtjänt bl. a. genom fastställande af den reformerade plan för kristendomsundervisningen, om hvars goda frukter öfverdirektör Bergqvist nu i minnesskriften framlägger vittnesbörd. Vidare bragte han till lösning folkskolelärarekårens sedan länge trängande löne-regleringsfråga och slutligen gjorde han slag i saken i den i öfver en mansålder sväfvande rättstafningsfrågan. Bland de äldre, som lärt och vant sig vid den gamla stafningen, kunna meningarna om den Bergska reformen vara delade: bland ungdomen och — det bör tilläggas — bland språkvetenskapsmännen äro de det icke.

I juni 1906 trädde emellertid ministären Staaff tillbaka och Fridtjuv Berg återgick till sin läraregärning i Storkyrkoförsamlingen. Hans inflytande på vårt skolväsendes utveckling har icke därmed upphört. Dels har han öfvertagit redigerandet af Svensk Läraretidning, hvarigenom han i hög grad påverkar lärareopinionen, dels har hans röst i Andra kammaren afgörande betydelse i skolfrågor, något, som särskildt framträdde, då för ett par år sedan mellanskolefrågan löstes i närmast möjliga öfverensstämmelse med bottenkoleprogrammet. Slutligen har Berg som ordförande i seminarie-kommittén fått tillfälle att resa sig en såsom man kan vänta varaktigt minnesvärd äfven på lärarebildningens område.

Af Uppsala universitet har han kallats till filosofie hejersdoktor.

KONSTUTSTÄLLNING I GÖTEBORG.

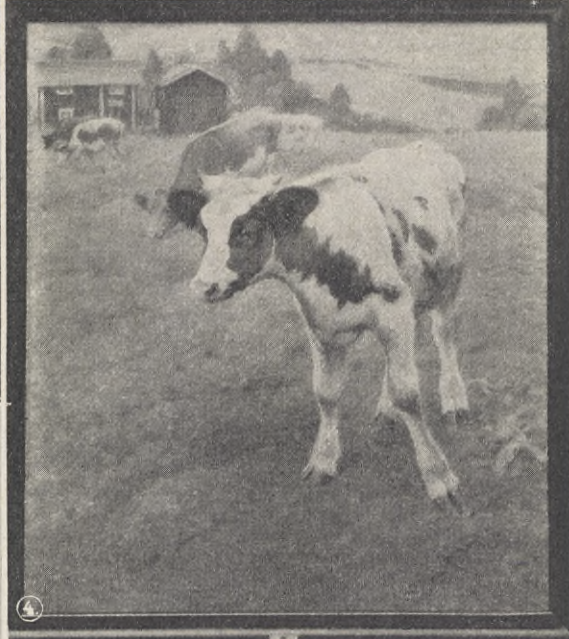

Foto. Jonason, Göteborg

Kliché: Kem. A.-J. Densjt Silfversparve, St.-n.-Gö.

DE Å VALAND I GÖTEBORG UTSTÄLLANDE ARTISTERNA, "SALTSJÖ-DUFNÄS-KOLONIEN"; OCH NÅGRA AF DERAS VERK:
 ESTER ALMQVIST (1): *Kanalen. Vårvinter* (2). ERNST KÜSEL (3): *Kor på bete* (4).
 HILDING NYMAN (5): *Bärplockare* (6). ENOCH RINGNÉR (7): *Kulla som brygger* (8).
 KNUT STANGENBERG (9): *Teaterkarrikatyler* — I. Hedqvist och G. Hillberg (10).

SAMTIDENS BERZELIUS.

Professor *Svante Arrhenius*, vår ryktbare vetenskapsman, har, på väg till Amerika, dröjt öfver i Paris för att på inbjudan af dess universitet ge en serie föreläsningar om "aktuella frågor inom den fysikaliska kemien". Parisertidningarna ha ägnat honom ytterst smickrande artiklar, där han nämnes "vår tids Newton", "nyare tidens störste kemist", "en vetenskapens jätte" för att citera några uttryck bland de många. — Och franska vetenskapsakademien har i dessa dagar kallat honom till sin korrespond. ledamot.

Hans föreläsningar ha besökts icke blott af studenter utan ock af en

Efter fotografen

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

PROFESSOR SVANTE ARRHENIUS gör succés i Paris.

stor del af universitetets lärarekår. Män som Appell, fakultetens dekanus, Poincaré och Lippmann märktes bland de närvarande; heller icke madame Curie sänkades. Den svenska vetenskapen har dessa dagar firat en triumf vid världens äldsta och ryktbaraste universitet.

Prof. Arrhenius' tid var strängt upptagen i Paris, ty han blef helt naturligt mycket feterad i de vetenskapliga kretsarna, där han räknar talrika personliga vänner.

Nu har professor A. fortsatt till Förenta staterna, där han under Lowellinstitutets i Boston auspicier skall hålla föreläsningar.

Svenske konsuln i San Francisco, "captain" *William Matson*, har i dagarna blifvit vald till president för handelskammaren i nämnda stad, efter att under de senaste åren ha varit vicepresident och t. f. president.

Konsul M. är född 1850 i Bohuslän och lämnade Sverige som sjöman 1864. Nu är han direktör för de mest ansedda affärsorganisationer i den stora amerikanska metropolen på västkusten och har deltagit i grundläggandet af flere stora

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

WILLIAM MATSON, nu utsedd till Handelskamarpresident i San Francisco.

bolag. År 1901 organiserade han Matson Navigation Company, som under hans insiktsfulla och skickliga ledning vunnit en mycket betydande utveckling.

*

Fil. dr *Walter Kaudern*, Stockholm, har i dagarna afrest från Göteborg för att öfver Durban fortsätta till Madagaskar, där han skall fullfölja sina zoologiska och geologiska forskningar från åren 1906-07. Som dr Kauderns assistent medföljer hans

Foto. Kaudern, Sthlm. Kliché: Bengt Sjöbergparre.

fru, som äfven vid högskola idkat zoologiska studier. I Majunga, expeditionens operationsbasis, torde två unga svenska botaniker, kandidaterna Afzelius och Palm, tillstöta.

Dr K. hoppas vara framme i slutet af maj och griper sig då omedelbart an med arbetet, som beräknas ta ungefär två år i anspråk.

Foto. Kaudern, Sthlm. Kliché: Bengt Sjöbergparre.

FIL. DR WALTER KAUDERN, och hans fru, TERES KAUDERN, f. Andersson, nu på väg till Madagaskar för en vetenskaplig expedition.

SVENSKA FÄKTARE I BELGIEN.

En svensk fäktare-grupp, bestående af medlemmar från Föreningen för fäktkonstens främjande i Stockholm jämte föreningens maitre d'armes, har i dagarna efter inbjudan gäststat Belgien, där de varit föremål för ett storartadt mottagande från de förnämliga belgiska fäktare-sammanslutningarnas sida. Då meningen endast varit att sätta belgiska och svenska amatörer af samma idrott i tillfälle att lära känna hvarandra ha inga täflingar förekommit, endast uppvisningar.

Vi namnteckna från v. till h.:
Mr Fillol,
löjtnanten greve P. von Rosen,
löjtnant Cnattingius,
löjtnant Sörensen,
major Drakenberg,
uppbördskommisarién Tägtström o. löjtnant Peyron.

H. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

INBÖRDESKRIGET I MEXIKO.

Efter fotografi.

ETT MEXIKANSKT INSURGENTLÄGER.

Kliché: Kem. A.-D. Bengt Sjöberg, Skåne-Gbg.

Det mexikanska inbördeskriget, som ju länge nog förts med växlande krigslycka och utan att i allt för hög grad tilldraga sig icke-amerikaners intresse, har nu genom Förenta staternas kraftiga militära gränsdemonstrationer ådragit sig hela världens uppmärksamhet. Det förmodas, väl icke alldeles utan grund, att Förenta staternas uppträdande mot sin sydlige granne har ett nära samband med den befarade ententen mellan Mexiko och Japan.

Foto. Angel Uppsala.

DET UPPSALA SOM GÅR: "Sju helvetes gluggar" med "Syskrinet", fordom Gunnar Wennerbergs bostad (rummet i öfversta vän.)

Klubb: Kem. A.-B. Enigt Silfversparre, Stalm.-Gbg.

Efter "Imperfectum" — se n:o 24 d. årg. — kom tu-
ren till "Sju helvetes gluggar" att försvinna ur de
gamla Uppsala-sevärdheternas rad. Det mera drastiska
än egentligen vackra namnet har den gamla bygg-
naden — som ligger vid hörnet af Östra Agatan och

Bäfvernsgränd — erhållit tack vare sina sju stora
vindskupor. Till sitt yttre är den ju helt oansenlig,
men det är byggnader som denna som gifvit stadens
fysionomi något af dess säregna prägel. I annexet
"Syskrinet" bodde på 1840-talet Gunnar Wennerberg.

Efter fotograf.

KVINNAN GENOM SEKLERNÄ — ett "vaxkabinett", framställt af damer ur Kristinehamns societet vid Föreningens för Pauvres
honteux sällskapsafton den 18 mars.

Klubb: Kem. A.-B. Enigt Silfversparre, Stalm.-Gbg.

Foto Wanh ff. Malmö.

Kliché Lewitt Silfverqvist.

LÄRAREKÅR OCH ELEVER VID MALMÖ MUSIKKONSERVATORIUM.

40 ÅR SOM ORGANIST.

Albert Lindström antogs till organist i Blasieholmskyrkan i Stockholm 1871 och blef 1891 vald till organist i St. Jacob, hvarest han sedan dess verkat.

Mångfaldiga äro de orgelkonserter han gifvit och ännu flere de kyrkorkonserter vid hvilka han medverkat. Han har äfven komponerat och arrangerat ett större antal från trycket utgifna orgelkompositioner, orgelskolor m. m., samt varit kördirigent för åtskilliga sångköror.

ALBERT LINDSTRÖM — 40 år som ordinarie organist i Stockholm.

DET NYA TINGSHUSET I STRÖMSUND.

Det vackra nyuppförda tingshuset för Jämtlands norra domsaga, i Strömsund vid Inlandsbanan, invigdes för icke länge sedan högtidligen af landshöding Widén. Ritningarna ha utförts af arkitekt F. B. Wallberg i Stockholm. Kommittén för tingshusbygget har utgjorts af frih. E. Leijonhufvud, Östersund, kronolänsman J. Gärdin och förvaltare Axel Berg i Strömsund.

Efter fotograf.

Kliché Lewitt Silfverqvist.

MALMÖ MUSIKKONSERVATORIUM UTSTÄLLER I TURIN.

Bland anmälda utställare vid den till Turin förlagda afdelningen för vetenskap, teater och musik af årets stora italienska jubileumsutställning är äfven *Malmö musik-konservatorium*, som utom en serie bilder från konservatoriets undervisning i olika ämnen utställer en omfattande samling redogörelser för skolans verksamhet och undervisningssätt. Att konservatoriet vågar upptaga täflan här i den musikaliska konstens hemland vittnar icke blott om själförtroende, utan äfven om berömvärd målmedvetenhet och säkerhet hos konservatoriets ledning.

Konservatoriet, som står under direktör G. Tronchis ledning och åtnjuter fast understöd af Malmö stad, har också under de år som gått sedan dess tillkomst haft att glädja sig åt beständigt framåtgående.

Undervisningen har utvecklats både kvalitativt och kvantitativt och elevantalet har varit i ständig ökning. Sammanlagda antalet under detta undervisningsår utgör 137.

Från konservatoriet och dess ledare har också under denna tid utgått flera beaktansvärda uppslag till musiklivets framjande inom Skåne och dess hufvudstad.

DANS OCH KONST.

Efter fotografi.

Klänne: Beunt Sjöversparre.

PARADEN GÅR SOM EN DANS. Från truppernas defilering i München för prinsregenten (X) på dennes 90-årsdag.

Bilden t. v.:

MAUD ALLAN, den firade dansösen, som f. n. uppträder i London, torde inom kort besöka också Skandinavien. Vår foto visar henne som Salome. (Se även arg. X:13).

VÅRA NYASTE VARIÉTÉARTISTER:

De framstående skådespelarna fru THYRA LEIJMAN-UPPSTRÖM och OSCAR TEXTORIUS, hvilka hvar för sig nekats uppträda i Sveasalen, resp. Blanchs, i Stockholm, med sina sänger och kupletter, därför att detta vore att anse som "variétékonst".

LEONCAVALLO (t. h.), "Pajazzos" frejðade kompositör, befinner sig f. n. i Berlin, med anledning af uppförandet därstädes af hans nya opera "Maia".

DEN NYASTE DANSEN: "LA CHIRONELLE", "byxkjolsdansen", gör nu sitt intåg i Parissocieteten.

Foto. Bodén, Borlänge

Klick: Perot Siljansborg.

KONUNGEN PÅ SKIDOR. — SILJANSBORG, där de kungliga tagit in. — DE KUNG-LIGA PÅ SKIDOR. Fr. v. kronprinsessan, konungen, —, kronprinsen, prins Gustaf Adolf, prins Eugen. — SILJANSBORGS STORA ENTRÉE från gårdssidan, dekorerad för kungabesöket.

En af Sveriges f. n. mest gouterade turistorter är Rättvik. År för år har turistströmmen dit upp tilltagit, och pensionat efter pensionat har vuxit upp för att kunna mottaga de många gästerna. Sistlidne sommar öppnades ett nytt sådant, *Siljansborg*, och där är det nu *konung Gustaf* tagit in, då han tillsammans med *kronprinsparet* och deras barn samt *prins Eugen* en veckas tid — kron-

Foto. Gösta Johansson, Falun.

prinsparet något längre — njutit af Dalarnas härliga luft och idkat vintersport. Rättvikstrakten med sina långsluttande höjder erbjuder ju en synnerligen gynnsam terräng för skidlöpning, som flitigt idkats af de kungliga.

Siljansborg ligger c:a 3 kilometer från Rättviks järnvägsstation med en storslagen utsikt öfver Siljan.

I RÄTTVIK.

GRUPPBILD AF DE KUNGLIGA OCH UPPVAKTNING M. FL. PÅ SKIDOR.
(Foto. Bodén, Borlänge.)

SMÅPRINSARNE IDKANDE VINTERSPORT:
PRINS GUSTAF ADOLF.
PRINSARNE GUSTAF ADOLF OCH SIGVARD.
(Foto. Lamm, Sthlm)

Fot. Gösta Johansson Falun

Kliché: Kem. A.-B., Bengt Silfverparre, Sthlm Gbg.

SILJANSBORGS PENSIONAT, de kungliga bostad:
MATSALEN, i dalstil, med väggmålningar med gamla dalamotiv (målade af Kers Lars) och handmålade ljuskronor. — RÖKRUMMET.

ETT FURSTEJUBILEUM.

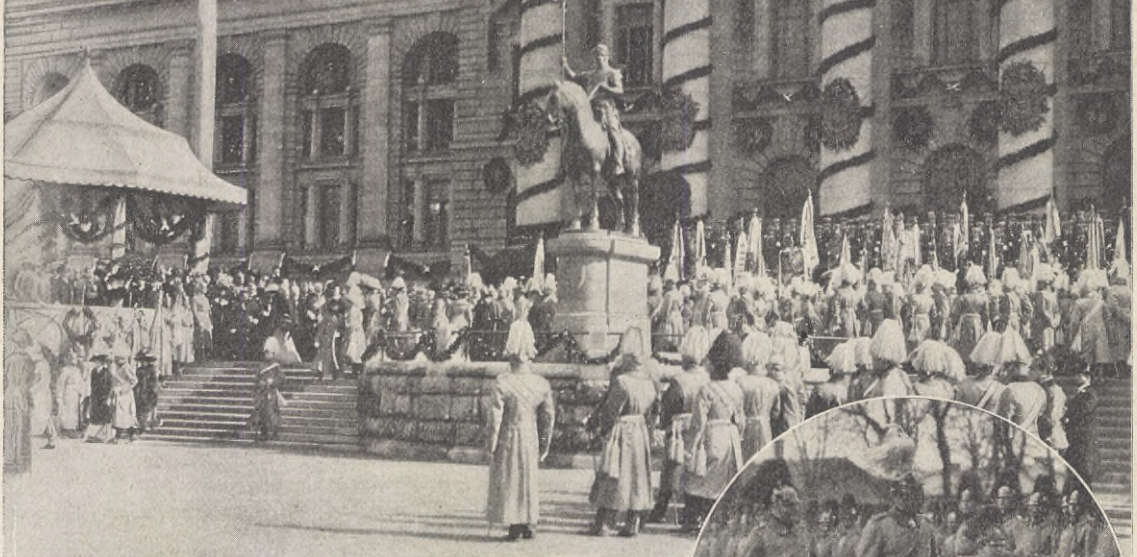

PRINSEN-REGENTENS AF BAYERN 90-ÅRS DAG:

Öfverst: VID DEN STORA PARADEN I MÜNCHEN. 1. Prins regenten. 2. Prins Leopold. 3. Prins Rupprecht, tronföljarens äldste son.

Mellerst: EFTER AFTÄCKNINGEN AF STATYN ÖFVER OTTO VON WITTELSBACH (som 1180 blef hertig af Bayern, och hvars afkomlingar Bayerns nuvarande konungasläkt är).

Nederst: PRINS RUPPRECHT MED SIN ÄLDSTE SON, PRINS LUITPOLD, Bayerns yngste löjtnant.

Prinsen-regenten af Bayern, Luitpold, som under ett kvartsekel styrt Bayerns öden, fyllde den 12 mars 90 år, och denna hans högtidsdag firades i hela tyska riket, men gifvetvis ingensstädes med sådan glans och entusiasm som i hans egen hufvudstad, München. Talrika festligheter af allehanda slag gingo denna dag af stapeln därstädes; glanspunkten var aftäckandet af statyn öfver Otto von Wittelsbach, den Bayerska dynastiens grundare. Statyn är rest i parken framför arméns museum.

ETT SEKRETERARESKIFTE VID SPANSKA LEGATIONEN I STOCKHOLM:
RAFAEL MITJANA, hittillsvarande legationssekreterare, och FERNANDO GOMEZ DE CONTRERAS, nyutnämnd.

Sekreteraren vid spanska legationen i Stockholm, *Rafael Mitjana*, har i dagarna af hälsoskäl afgått från sin post och efterträds af kabinettssekr. i Madrid *Fernando Gomez de Contreras*.

Rafael Mitjana har under sin 7-åriga vistelse i vårt land gjort sig känd och värderad som en mångsidigt bildad och intresserad personlighet. I Uppsala har han hållit föreläsningar om spansk dramatisk litteratur; musikaliskt rikt begåfvad som han är — han har med framgång skrivit både kompositioner och musikhistoriska verk — har han på Uppsala universitets önskan begynt arbetet med att vetenskapligt beskriva dess biblioteks rika samling af musikalier.

ÅNGAREN "UTOPIAS" UNDERGÅNG Å GIBRALTARS REDD. Efter en skiss, utförd natten efter olyckan af numera kaptenen G. Bergman i Karlskrona, en af de tre svenska dåvarande underlöjtnanter å korvetten "Freja", hvilka med sådan heder deltog i räddningsarbetet, att de — liksom en hel del bland manskapet — belönades med italienska medaljen "Al valoré di Marina".

Den 17 mars 1891 sjönk å Gibraltars redd den engelska ångaren "Utopia" efter kollision med engelska pansarfartyget "Ansore", liggande till ankars å reddan. — Ångaren kom från Medelhafvet och medförde c:a 800 italienska emigranter på väg till Amerika, af hvilka endast omkring 300 räddades af fartyg tilhörande den engelska kanaleskadern liksom ock af den svenska korvetten "Freja" (under befäl af prins Bernadotte).

Ångaren har sedermera upptagits och under annat namn återinsatts i trafik.

DEN GRUNDSTÖTTA ÅNGAREN "OIHONNA" VID STRANDNINGSSTÄLLET, KOBBA KLINTAR.

Finska ångfartygsbolagets stora ångare "Oihonna" strandade nyligen, på resa från Stockholm till Åbo, nattetid under snöstorm å ett grund innantör Kobba klintar nära Mariehamn. Stor panik uppstod ombord, särskildt som fartyget började få stark slagsida. Emellertid visade det sig att ingen öfverhängande fara var för handen, och passagerarne fraktades in till Mariehamn.

Efter några dygn blef "Oihonna" flottagen och ligger nu å Finnboda slip.

Af lasten hade största delen vattenskadats.

Bogserångaren "Bravo", hemmahörande i Sundsvall, sjönk häromdagen i nämnda stads hamn, där den var upplagd för vintern. Vid dykareundersökning har konstaterats, att ett nidingsdåd föreligger, i det bottenkranen blifvit öppnad, hvarvid vatten strömmat in.

BOGSERÅNGAREN "BRAVO" i Sundsvall utsatt för nidingsdåd. (Foto. Waagsböe, Sundsvall.)

Efter fotograf.

EFTER BIOGRAFTEATERN I BOLOGOJE BRAND, därvid 150 människor innebrändes.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm.-Gbg.

I en *biografteater* i den ryska staden Bologoje, belägen ungefär halfvägs mellan Petersburg och Moskva, utbröt nyligen under pågående föreställning

en *eldsvåda*, som fick en fruktansvärd omfattning. Byggnaden blef lågornas rof — och därvid omkommo icke mindre än 150 människor, hufvudsaktligen barn.

FRÄMLINGSLEGIONEN — ETT STORPOLITISKT TVISTEFRÖ.

Den kampanj som af tyska — och äfven österrikiska — pressen nu på allvar upptagits mot vissa förhållanden i *franska främlingslegionen* torde få tolkas som ett direkt svar på Delcassés återinträde i en fransk ministär. Också tyske krigsministern har i dagarna inför tyska riksdagen uttalat sig mycket skarpt om den namnkunniga legionen.

Det förmella skälet hvarför tyskarne klaga är att det stora flertalet främlingslegionärer äro tyskar, särskildt elsassare, som flytt undan värnplikten hemma, samt att en massa omyndiga mottagas i legionen.

Och fransmännen beskyllas till och med för att formligen värva sådant manskap på andra sidan gränsen.

Emellertid meddelas nu af franska regeringen att bestämmelserna rörande omyndigas inträde i legionen nyligen blifvit upphädda. Vidare påstås af de franska tidningarna — af hvilka många dock skarpt kritisera kären — att de flesta tyskar ta sin tillflykt till legionen på grund af prygelsystemet i tyska armén.

Förslag har nu framkommit att hänskjuta frågan till skiljedomstolen i Haag, hvilket emellertid enligt många fransmäns mening skulle vara oförenligt med

deras nations värdighet, enär allt som rör legionen anses vara ett rent inre franskt spörsmål, som öfverhufvud icke bör kunna vara föremål ens för meningsutbyte franska o. tyska regeringarna emellan.

Franska Afrika synes vara en lämplig jordmån för tyska politiken i fråga om finlandet af tvistefrön — förra gången gällde ju konflikten den s. k. Casa Blanca-affären.

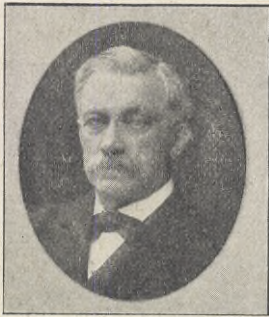
Efter fotograf.

FRÄMLINGSLEGIONÄRER.

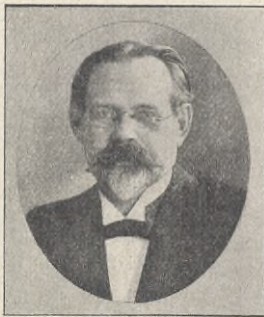
Kliché: Bengt Silfverparre.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

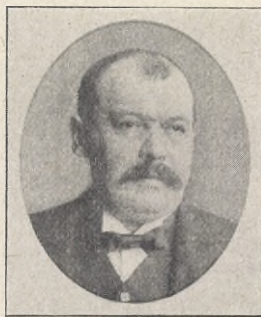
* Data å sista sidan.

C. A. R. LOTHIGIUS.
Justitieborgmästare. — Norrköping. 70 år 24 Mars.*

G. A. PETERSSON.
Statsråd. — Stockholm. 60 år 7 April.*

L. FRAENCKEL.
Bankdirektör. — Stockholm. 60 år 27 Mars.*

J. E. E. HULTMAN.
Fil. dr. Nyutnämnd Generalkonsul i Shanghai.*

E. H. G. BOHEMAN.
F. d. Öfverste. — Stockholm. 70 år 15 Mars.*

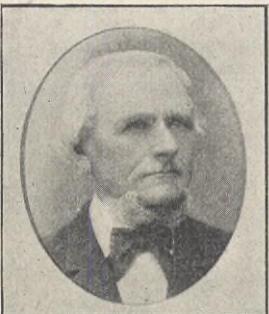
J. W. L. SIDNER.
Konteramiral. — Karlskrona. 60 år 16 Mars.*

J. C. LEMCHEN.
Öfverste. — Karlskrona. 60 år 7 Mars.*

J. J. VON DER BURG.
Öfverste. — Saltsjö-Storängen. — Stockholm. 60 år 23 Mars.*

E. H. HULTIN.
F. d. Fabrikör o. kommunalman. — Torsåker, Gestrilands. 85 år 11 Mars.

C. J. LUNDSTRÖM.
F. d. Universitetsbokhandlare. — Upsala. 80 år 18 Mars.*

G. GISSLOW.
Folkskollärare. Sångdirigent. — Göteborg. 50 år 23 Mars.*

C. W. VON SYDOW.
Docent. Fil. dr. — Lund. Förordnad till jöreståndare för A. Abrahamsons stiftelse å Nääs.*

J. G. VON HOLST.
Kammarherre. Djurmälare. — Stockholm. 70 år 15 Mars.*

K. G. MICHAELSON.
F. d. Bruksegare. Författare. F. d. Teaterchef. — Stockholm. 70 år 1 April.*

J. C. W. THYREN.
Professor. — Lund. 50 år 6 April.*

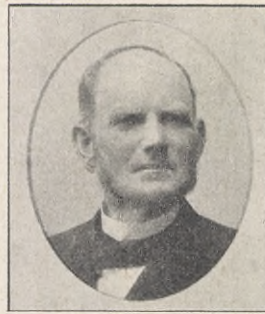
K. A. NISSEN.
Arkitekt. Skrifställare. — Örebro. 50 år 10 Mars.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

L. JUBERG.
Landbrukare. — Linköping.
75 år 14 Febr.

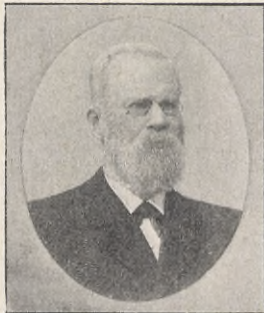
S. A. LANDMARK.
Kassör i Stockh. Arbet. Fören.
Sjuk- o. Begravningsfond. —
Stockholm. 70 år 13 Mars.

C. B. HOLMBORG.
Sjökapten å ång. Rex. —
Stockholm. 50 år 16 Mars.

A. STIERNA.
Fortifikationskassör. Kommu-
nalman. — Karlsborg.
50 år 23 Mars.

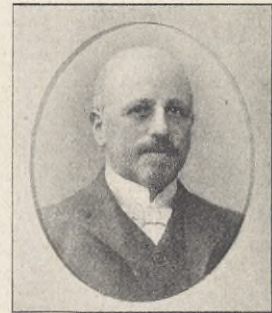
B. VULT VON STEYERN.
Direktör. — Falun.
70 år 13 Mars.*

C. M. CARLSSON.
Vagnfabrikör. Led. af kyrko-
råd m. m. — Stockholm.
60 år 10 Mars.

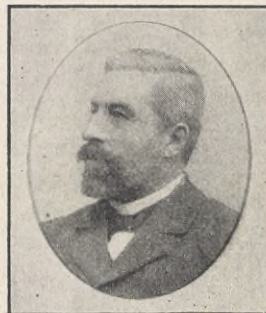
A. E. BERGMAN.
Handlande. — Ronneby.
50 år 25 Mars.*

L. V. E. KAHN.
Verkst. Direktör J. Henri Kahn
& Co. Vinhandels A. B. —
Stockholm. 50 år 14 Mars.

A. E. CHARPENTIER †.
Sparbankkamrer. — Sölves-
borg. F. 28. † 6 Mars.*

A. K. BERGMAN †.
Revisor. Postexpeditör. —
Djarsholm. F. 50. † 14 Mars.*

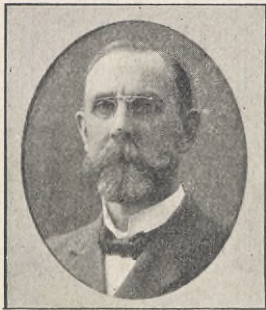
H. J. WESTIN †.
Kamrer vid Stockholms stads
drätselråd. — Stockholm.
F. 57. † 12 Mars.

J. A. HERLENIUS †.
Öfverstelöjtnant. — Skara.
F. 60. † 14 Mars.*

C. G. SÄRNHOLM †.
Modellsnickare. — Göteborg.
F. 32. † 12 Mars.*

E. GULLBRANDSSON †.
Tullförvaltare. — Jönköping.
F. 54. † 26 Febr.*

S. JOHANSSON †.
Boktryckare. — Karlshamn.
F. 55. † 12 Mars.*

C. R. WEISSE †.
Stadsingenjör. — Norrköping.
F. 56. † 5 Mars.

CARL LOTHIGIUS. Stud.-ex. 59, hojr.-ex. 63, v. häradshöfd. 67, assessor i G. Hofrätt 76, Justitieborgmästare i Norrköping sedan 84.

ALBERT PETERSSON. S'nd.-ex. 69, hojr.-ex. 73, v. häradshöfd. 76, assessor i G. Hofrätt 85, konstit. revisionssekreter. 89, expeditionsschef i Just. Dep. 92, justitieråd 96. Justitieminister under Lundbergska ministären 05, återgått i Högs a. Domstolen när denna ministär slutfört sitt värf, inträdde som justitieminister i Lindmanska ministären 06 och innehar alltjämmt denna höga post. Komm. m. st. k. N. O. Biografi o. helsidesporträtt i ärg. X:22.

LOUIS FRAENCKEL. F. i Ascherleben kom Fraenkel 74 till Sverige i agenturaffär, etablerade senare i Stockholms bankiraffär under firma Kommanditbolaget Louis Fraenckel & Co. hvilken nåd e en betydande ställning o. anseende. Blef 93 verkställande direktör och chef i A.-B. Stockholms Handelsbank dervid hans förutnämnda firma uppgick i banken. Under F:s eminenta ledning är banken som bekant blifven till ett finansinstitut af första rang. Vi hänvisa till biografi och helsidesporträtt i ärg. IV:21.

JOHAN HULTMAN. F. 76, Studentexamen 93; efter några års anställning i affär idkade H. studier i utlandet under en del år. Fil. dr. i Upsala 03 med språk som huvudämne, jur. kand. 05 och hade derefter tingsförordnande, hvarpå följde tjänstgöring som amanuens i Finansdep. och e. o. kanslist i just. revisionen. Attaché i London 06, derefter i Kapstaden och St. Petersburg, t. f. vice konsul i sistn. stad o. i Arkangel's o. ord. innehafvare af betätningen 10. I dagarne är H. utnämnd till generalkonsul i Schanghai, dermed förenande utöfmande af domäverksamhet inom generalkonsulatet.

ERNST BOHEMAN. U.-löjtn. v. Svea Art.-reg. 56, öfverstelöjtn. v. samma reg. 92, öfverste o. chef i Norrlands art.-reg. 93, afsked fr. reg. o. öfverste i armén 98, afsked ur krigstj. 04. Sedan 06 styr.-led. i Södertelge Kanal- o. Sluss A. B. Led. af Krigsvet. Akad. 95.

LUDVIG SIDNER. U.-löjtn. v. K. Flottan 72, t. f. lärare v. K. Sjökrigsskolan 80-81, o. 83-85, adjutant h. che'n e. i flottans militärpersonal 82, kapten 85, biträd. lärare v. Sjökr. sköl. 92-95, komm. kapt. 2 gr. 95, 1 gr. 97, kommandör samt chef i Sjökrigsskolan 01. Konteramiral 04, statsråd o. chef i Sjöförsvarsdep. i den Staafiska ministären 05-06, derefter t. chef i Marinförvaltningen, samt är sedan föregående är befälhavande amiral och stationsbefälhavare i Karlskrona. Ordförande i K. Direktionen öfver Flottans Pensionskassa. Led. af K. Krigsvetenskaps Akad. o. af K. Örlögs-mannasällsk.

CHRISTOFER LEMCHEN. U.-löjtn. v. Jönk. reg. 71, lärare v. infanteriskjutskolan å Rosersberg 81-95, major i armén sistn. år o. vid Vesternorr. reg. 97, öfverstelöjtnant 98, chef i infanteriskjutskolan 99, öfverste o. chef i Karlskrona gren-reg. sedan 01. Är en af svenska arméns främste malmän för skjututbildningen och har i hög grad bidragit till skjutskickighetens höjande. Interesserad i det frivilliga skytteväsendet, sedan länge sasom k. mts ombud medlem af Skytteförbundens Öfverstyrelse.

JACOB VON DER BURG. U.-löjtn. v. Svea Art.-reg. 72, öfverstelöjtnant 03, afsked som öfverste i armén 07. Led. af Artillerikommitteen 01-02, af Fältdräktkommittéen 01-03 m. fl.

CHRISTIAN JOHAN LUNDSTRÖM. Började i bokhandel 45, blef 47 föreståndare i bokhandeln i Landskrona, öfvertog densamma 51 o. lemnade den 54 för att afflytta till Göteborg. Det segelfartyg som förde honom förliste på Hallands Väderö o. var L. den ende som räddades af ombord varande, ehuru utblottad och sårad. Tog i Göteborg anst. å grosshandelskontor men antogs 56 plats hos Adoli Bonnier i Stockholm, b. e. 61 föreståndare i Bonniers Upsalalådal, Akademiska Bokhandeln, öfvertog denna för egen räkning 67 och utnämndes samtidigt t. Universitetsbokhandlare. I och med innevarande års ingång drog sig L. tillbaka från sin högst betydande bokhandelsverksamhet.

GOTTFRID GISSLOW. Folkskollär.-ex. 80, lärare v. Gustafsbergs barnhus s. å., vid Göteborgs folkskolor sedan 83, vid Småskolesemin. sedan 07, vid Arbetarinst. sedan 08. Sekreterare i Göteborgs skolförening 94-96. Vik. och t. domkyrkokantor i Göteborg 86-96, sedan 89 ledare i den stora Gustaf-Adolfskolen derst. samt gångar dirigent för ett flertal manskolor.

WILHELM VON SYDOW. F. 78. Stud.-ex. 97, 2e lärare v. Ronneby Folkhögskola 06-08, förestånd. i Blek. läns småskolesem. 07-08, fil. lic. 08, fil. dr. 09, e. o. amanuens v. Univ.ers. biblioteket i Lund 09. Fil. fakultetens notarie fr. o. m. 10. Docent v. Univ. i Lund i folkskoleforskning. I dagarne förordnad att under inst. sommar förestå den staten tillhöriga Aug. Abrahamsons Stiftelse å Nääs med dess berömda slöjdseminarium m. m.

JOHAN VON HOLST. U.-löjtn. v. Lifg. t. häst 61, major i armén 91, afsked s. å. Kammarherre hos hertigen af Dalarna 72. Elev v. Fria Konst. Akad. 67-68, studerade i utlandet, agré v. Fr. Konst. Akad. 81, o. har för sina framstående djurmalningar vunnit stor popularitet. Styrelsemedlem inom föreningen "Soldaternas vänner" o. egnar varmt intresse af soldatmissionen inom var armé.

KNUT MICHAELSON. Stud.-ex. 59, disponent å Schebo bruk 64-03. Chef i K. Dramatiska Teatern 07-10. Framstående dramatisk författare. Hänvisa t. biografi o. helsidesporträtt i ärg. VIII:34.

JOHAN TYRÉN. Stud.-ex. 78, fil. lic. 82, fil. dr. 83, jur. kand. 92 o. senare jur. dr. E. o. professor i romersk rätt o. rättshistoria v. Lunds Univ. 94, disputerade s. å. för professuren i straffrätt, o. juridisk encyklopedi samt tillträdde denna professur 96. Framstående historisk o. juridisk författare, föreläsare. Sedan 08 led. af Riksd. A. K. och en af dess mest betydande krafter och uppmärksammade talare. Biografi o. helsidesporträtt i ärg. VI:16.

KARL NISSEN. Studerade v. teol. högskola o. konstatkademi i utlandet, etablerade sig såsom arkitekt i Göteborg o. var ett antal år lärare i byggnadsritning. Är sedan 96 bosatt i Örebro. Har utfört ritningar till ett femtiotal folkskolebyggnader i olika län m. m. Dramatisk o. skönfärdig författare, föreläsare.

BALTZAR VULT VON STEYERN. Blef 63 ingenjör v. Falu Kopparverk, efter att förut ha genomgått Falu Högre Bergsskola samt varit elev på Jerntkontorets metallurgiska stat. Blef 74 kopparverkets direktör hvarifrån afgick 01. Var på sin tid stadsfullmäktig och led. af drätselkammaren, styrelseled. af Falu Bergsskola och är sedan 87 styr.-led. i Kopparbergs E. Bank.

ALBERT BERGMAN. Öfvertog, efter utbildning i utlandet inom branschen, lederns trävaruaffär i Ronneby utvecklade den till träförädlings- o. smickfabrik under firma A.-B. C. E. Bergmans Snickerifabrik, och är fabriken's disponent. Led. af Stadsfullmäktige, v. ordf. i drätselkammaren o. i Sparbanksstyrelsen samt ordförande i Ronneby Sjömanshusdirektion.

AXEL EMIL CHARPENTIER †. Var sedan 84 kamrer i Sölvesborgs Sparbank samt 86-10 stadsfullmäktiges sekreterare. Verksam i tillkomsten af Sölvesborg-Kristianstads jernväg o. bolagets förste verkst. direktör. Mångårig led. af Smål. m. fl. Provinsers Hypot.-förenings styrelse, ordförande i länets Vägbyggnadsstyrelse, landstingsman m. m.

AUGUST BERGMAN †. Stud.-ex. 70, inträdde efter några års universitetsstudier i Upsala v. Postverket o. blef 81 postexpeditör. Mångårig revisor v. K. Arméns Pensionskassa samt fullmäktig i Civilstatens Pensionsinrättning. Bosatt i Djarsholm var han en del af kommunfullmäktigt derstädes samt revisor af kommunens räkenskaper. Lärare v. Seminarier på Manilla 75-78, initiativtagare till bildandet af Sveriges Döstmälareförening 77, och under flera år styrelseledamot och sekreterare. Var sålunda i Döstmälareföreningens tjänst i 28 år samt under 30 år sekreterare hos styr. i Tysta skolan.

JONAS HERLENIUS †. U.-löjtn. v. Skarab. reg. 81, major i Gen.-stab. 06, tjänstgjorde följande år som stabschef h. chefen i III Arméfördeln., och utnämndes 10 t. öfverstelöjtnant v. förstnämnda regemente.

CARL SÄRNHOLM †. Modellsnickare vid Rosenlund's Fabriker under 37 år. En af stiftarne af Göteborgs Arbetareförening o. mångårig styrelseledamot derst., liksom en af dem som bildade Arbet. Fören. Sparkassa, numera Göteborgs Folkbank. Interesserad och verksam inom nykterhetsrörelsen.

ERNST GULLBRANDSSON †. T. f. tullförvaltare i Grisslehamn 88, en följd af år anst. i generalutstyr. revisionsbyrå o. i packhusinspektionen, tjänstgjorde v. tullen i Söderhamn o. Östersund samt var sedan 05 tullförvaltare i Jönköping. Sedan realskoleexamens införande af stadsfullmäktige utsedd t. examensvittne v. högre allm. läroverket.

SVANTE JOHANSSON †. Verkställande direktör o. styrelseordförande i A.-B. E. G. Johanssons Boktryckeri i Karlshamn 08, sedan 84 utgivare af Karlshamn Allehanda, sedan 95 af Ronneby-Posten och sedan 10 af Sölvesborgs Bladet. På sin tid led. af stadsfullmäktige, led. af styr. i Sparbanken o. af Fattigv.-styr.

ALBERT LAMM †. F. 26, afled d. 18 Mars. Innehafvare af firman Martin Leivssons Söner i Göteborg. Porträtt o. biografi återfinnes vid 85-årsdagen i nr 21 af denna årgång.

VECKANS DAGAR

13 mars. Konung Gustaf, kronprinsparet med barn samt prins Eugen anlända till Rättvik.

— Meddelas att den diplomatiska förbindelsen mellan Grekland och Rumänien, som sedan 6 år varit afbruten, inom den närmaste framtiden kommer att återställas. — Ryska sändebudet i Peking öfverlämnar en not till Kinas utrikesminister, hvarj kinesiska regeringens senaste svarnot förklarar sasom ett bevis på ovänskapliga känslor, och hotelse uttalar om förbindelsernas afbrytande. — Den engelske utrikesministern sir Edward Grey håller i underhuset ett stort tal för fred, rustningsinskränkning och skiljedom, sasom svar på president Taits framställda plan för ovillkorlig skiljedom.

14 mars. Meddelas att i Stockholm en förening med namnet "Nationalmusei vänner" är under bildande.

— Den provisoriska regeringen i Lissabon tillkännager att valen till den portugisiska republikens första nationalförsamling skola äga rum den 30 november och att den konstituerande församlingen skall sammanträda den 20 maj.

15 mars. Centralkommittén för internationella sjömansförbundet, som är samladt till möte i Antwerpen, dryftar det engelska förslaget om en internationell strejk för att salunda förbättra sjömannens ställning. Beslut fattas om tillsättande af en internationell kommitté för undersökning af frågan och eventuellt vidtagande af förberedande åtgärder för strejkens anordnande. — Meddelas att pesten i Kina nu synes vara i aftagande.

16 mars. I ryska riksdagen riktar Miljukoff ett häftigt angrepp mot regeringens utrikespolitik. — Kina slår till reträtt i ryska tvisten genom en ny svarsnöt.

17 mars. Kommittén för bildandet af ett kristligt centerparti i Värmland framlägger förslag till partiprogram. — Vattenrätts- och dikningslagkommittéerna afgå till justitiedepartementet ett gemensamt betänkande med förslag till vattenlag.

— Förbudet mot opiumrökning träder fullständigt i kraft i Kina.

18 mars. Försiggår Militär Idrotts stora vinterfälttäflan vid Säby.

— Meddelas att Englands ambassadör i Washington underhandlar med den amerikanska regeringen om möjligheten af att få den blifvande allsidiga engelsk-amerikanska skiljedomstraktaten färdig i så god tid, att den i nästa månad kunde framläggas för kongressens extra session och parlamentet.

KVARTALS- o. HALFÅRSPRENUMERANTER
behagade i god tid förnya prenumerationen, för undvikande af afbrott i tidningens regelbundna expedition.

INNEHÅLL

Fridtjuf Berg. — Konstutställning i Göteborg. — Samtidens Berzelius. — Svenska faktare i Belgien. — Inbördeskriget i Mexiko. — Svenska bilder för dagen. — Danskonst. — Kungadagar i Rättvik. — Ett furstebilleum. — Ett dylstert 20-årsminne. — Hemska biograferand i Ryssland. — Främlingslegionen, ett storpolitiskt tvistefrå. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgivande förbjudes vid laga påföljd.